

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Olga Voplakalová, 5 r. Hv-Hra na nástroj

Název práce: Klavírní duo. Možnosti využití v pedagogické a umělecké práci

Oponent: MgA. Vít Gregor

Diplomantka si ve své práci zvolila téma málo frekventované, nicméně velmi nosné a pro klavíristy a klavírní pedagogy jistě přitažlivé. Problematika klavírního dua se dostala do širšího hudebního povědomí poměrně nedávno, v řádu desítek let. Zatímco o sólové klavírní hře existují doslova stohy knih, klavírní duo bývá zmiňováno zřídka a spíš okrajově. Volbu tématu tedy hodnotím jednoznačně kladně.

Práce O. Voplakalové je členěna do čtyř hlavních kapitol. Jelikož autorka má s hrou v klavírním duu zkušenosti, je možno říci, že v podstatě lze s většinou tezí souhlasit. Zmíním se o některých otázkách, kde vidím prostor pro případnou polemickou diskusi.

Str. 18: zmínka o manželských dvojicích v klavírním duu. Tato problematika zdaleka není tak jednoznačná. Některé takové dvojice dokonce tají stav z obav, že duo bude předem posuzováno jako kvalitativně nevyrovnané (tj. jeden partner je členem jen proto, že je manželem).

Str. 19: Práce je mj. zaměřena na pedagogickou stránku věci, chybí zde poměrně významná soutěž pro děti v Lipníku nad Bečvou. Mezinárodních soutěží je rovněž podstatně více.

Str. 24: L. Hurník se profesionálně hrou v klavírním duu nezabýval, je však autorem několika skladeb pro toto obsazení.

Str. 28: Alena a Petr Čechovi jsou sice duem, ale v kombinaci housle-klavír, str. 31 – správně je James Tocco, nikoliv Tocc.

Ve třetí kapitole bych při obhajobě navrhol rozvést problematiku výběru partnerů v souvislosti se souhrou a dále i otázku rozdělení a obtížnosti partů. Pojednání o hře na dva klavíry je snad až příliš stručné, rovněž je možno obohatit při obhajobě.

Za velmi zdařilou považuji kapitolu čtvrtou, kde autorka projevila hluboké pochopení pro způsob práce se žáky. Výběr a zařazení 1. věty Mozartovy Sonáty D dur, KV 448 k vhodnému repertoáru pro 1. stupeň ZUŠ považuji ovšem za nepřiměřený, jde o nesmírně náročnou skladbu. Lépe lze uplatnit např. skladby Pasquiniho, Kuhnaua, ev. J. Ch. Bacha. Podobně Schubertova Fantazie f moll není pro drtivou většinu žáků 2. stupně ZUŠ technicky ani obsahově dostupná.

V přílohách se objevují seznamy repertoáru pro klavírní duo. Bylo by ovšem vhodné tyto výběry blíže charakterizovat, zejména co do obtížnosti. Na jedné listině se tak ocitají např. Dvořákovy |Skotské tance a Mendelssohnovo Allegro brillante, skladby jistě náročností nesrovnatelné, v témže seznamu Sukův Pochod „V nový život“ není originální skladbou pro 4 ruce.

Podobně v příloze č. 3 jsou skladby velmi různorodé technické i hudební kvality, jen minimum je pro žáky ZUŠ dostupné. Chybně je uvedena tónina Mendelssohnova Koncertu – Es dur – správně E dur (2. autorův koncert je v As dur), u Dusíkova Koncertu chybí tónina (B dur).

Připomínám, že tato problematika je prakticky vyčerpávajícím způsobem vyřešena ve skriptech L. Kojanové a P. Novotného.

V seznamu skladeb V. Lejska se objevují i díla určená jinému obsazení, což se nevztahuje k tématu.

Práce má solidní jazykovou úroveň. Několikrát se vyskytují chyby ve jménech, např. Mendelsohn, Lutoslavski, Allegreto.

Práci doporučuji k obhajobě

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Praze dne 2. 5. 2006

MgA. Vít Gregor, kHv

Absolventský koncert - posudek oponenta

Diplomantka: Olga Voplakalová, 5. r. hudební výchova - hra na nástroj

Oponent: odb. as. MgA. Vít Gregor, kHv

Pro svůj absolventský koncert (6.4. 2005, 19. 00 hod., sál Konzervatoře a ladičské školy Jana Deyla v Praze) zvolila O. Voplakalová program ze skladeb G. F. Händela, L. van Beethovena a S. Rachmaninova. Spoluúčinkovala také jako klavírní doprovodka v Koncertu Es dur pro klarinet a klavír F. Kramáře (J. Secká - klarinet).

Je možno říci, že diplomantka měla před sebou velmi náročný úkol, neboť uvedený program spolehlivě prověří mnohé stránky interpretova talentu i jeho pianistickou vybavenost. Projev O. Voplakalové se vyznačuje bezpečným technickým zázemím a zběhlostí, dobrou orientací na klaviatuře, spolehlivou pamětí i zásadním pochopením skladebných stylů. Agogika je přiměřená, celkový zvuk nástroje na potřebné úrovni, pedalizace v podstatných rysech správná. Pokud přejdeme k problematičtějším markantám, dostaneme se jistě k dynamickým rozdílům, které by rozhodně měly být výraznější, a s tím související pestřejší paletou úhozů a odstínění jednotlivých hlasů.

Úvodní Händelovu Svitou g moll přednesla pianistka s uvolněností, pro začátek koncertu až překvapivou. Potud bych výkon hodnotil jednoznačně kladně. Jednotlivé části nebyly ovšem dostatečně odlišeny, a to jak po stránce frázovací, dynamické a úhozové, tak po stránce tempové. Výsledkem byl tedy určitě celistvý, avšak vzhledem k nesporné živelnosti skladatelovy hudby poněkud jednotvárný výkon.

Rondo a capriccio, op. 129 L. van Beethovena patří k autorovým „humorně-virtuózním“ skladbám. Úspěch stojí a padá s tím, jak si interpret poradí právě s těmito dvěma body. Kus zazněl v potřebném tempu s příslušnou rytmickou pregnantností. Opět se musím zmínit o malých dynamických rozdílech, které konečný účinek zeslabily.

Třetí skladbou večera byla 1. věta z Kramářova Koncertu Es dur pro klarinet a orchestr v podání sólistky Jany Secké (její výkon byl nadprůměrný, to ovšem není součástí tohoto posudku). Diplomantka se projevila jako zkušená doprovodka. K úvaze bych doporučil řešení problému, zda je vhodné přecházet v obtížnějších místech ze hry z not na hru z paměti, charakter projevu to v tomto případě rušivě měnilo.

Druhou polovinu večera vyplnilo dílo S. V. Rachmaninova. Jeho Moment musicaux, op. 16, představují velmi náročný interpretační úkol po všech stránkách. O. Voplakalová zvládla nástrahy komplikovaného textu se ctí. Dobrá technická úroveň spojená s již zmíněnou schopností orientace na klaviatuře dávala předpoklady pro výrazné interpretační uchopení každého ze šesti kusů. Zde byl celkový dojem opět poněkud setřen malými dynamickými rozdíly (především skrovným výskytem nízké dynamiky), někdy příliš razantními středními hlasy, což způsobovalo menší výraznost melodických linií. Rovněž hra akordů - pro Rachmaninova nesmírně důležitá - postrádala „instrumentaci“, tedy odlišení významu tónů akordu. Celkový zvukový obraz tedy ze zmíněných důvodů vyzněl příliš „univerzálně“. Uznání zaslouží pianistčina interpretační vůle, kterou bezpečně překonala několik kritických míst a zřetelná fyzická i psychická svěžest v závěru svědčila o velmi dobré přípravě.

Absolventský výkon doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Praze dne 20. 4. 2005

MgA. Vít Gregor, odb. as. kHv